

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden September' 17-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Nagy Britannia.

Az a' Spanyol-Országi Exkirály *Bonaparte József* és az Amerikai Spanyol Insurgensek között való alkudozás, melyről közelébbi újságunkban emlékeztünk, mint az Angliai újjabb tudósítások mondják abban áll, hogy a' Déli Amerikai Insurgensek a' magok országoknak thronusát a' nevezett Ex-Királynak ajánlották.

A' Királyné a' maga *Augusta* és *Ersébeth* nevű leányaival és *Gloucester Sophiával* egyetemben, Augustus' 26-dik napján annak a' czifra Császári szekérnek megnezetetésével töltötték idejüket, melly az ahoz tartozó Frantzia kotsissal és egyéb másokkal egygyütt a' *Watterlooi* ütközet után *Bonapartétól* elvétetett, és most mint ritkaság Angliában tartatik és mútogattatik. A' kotsis' neve *Horne*; a' szekér' tulajdonosa, ki azt a' Prususoktól megvette, *Bullók* nevű úr. Ez és a' fia szökták annak minden részeit megmútozni és megmagyarázni a' nézőknek. *Ersébeth* Királyi Kisaszszony olvasta-fel a' szekeren találtató irásokat. A' drága arany-asztali készületnek látására így-kiáltott-fel a' Királyné: *Ennye be pompás készületek!* — Nagyon magára vonta a' Felséges nézőknak bámulássokat a' szekérhez tartozó *toilette* (öltöző asztalka), melynek legalább is száz külömbkülömbféle részetskéi (rejtekei) vagynak. Véghetetlen volt ezen alkalmatossággal *Windsorban* a' nézők' sokasága. Meghordozták előttök a' szekeret az utzákon, hogy mindenek lát-

hassák. Mondják, hogy egész *Angliát* bé akarja *Bullók* ur járni ezen szekérrel, reménlvén, hogy jó summa pénzt össze fog keresni annak mútoztatása által.

Kapitány *Waddington*, egy valaml 8 napos nyöstény Oroszlányköjköt szerevén a' múlt esztendőben Napkeleti Indiában, elébb téjjel és kenyérrel kezdette nevelgetni a' szobájában, hanem néhány napokmúlva eszébe vévén, hogy egy akkor tájban megfiadzott de köjkeitől megfosztatott kutyához tsapta magát és azt szopja, az olta egygyütt tartja őket. Az olta *Angliába* vissza érkezvén a' Kapitány, elhozta ezeket is magával. Máig is legnagyobb barátságban él egygyütt a' két állat. Az Oroszlány ugyan már sokkal erősebb a' kutyánál, de még is nagy tekintettel viseltetik volt-nevelőéhez. Evésközben mindenkor a' kutyának engedi az elsőséget, 's ez is oly módón megtartotta mind az ideig a' maga anyai felsőségét, hogy meg is mardossa az Oroszlányt, mikor ez igen mohón kápja az ételt. A' *Londoni* vadas házban lehet nézni őket.

Afrikából is hoztak mostanság *Londonba* egy Oroszlányköjköt, a' Lord *Kastlereághné* számára ajándékba.

Az a' *Krokodilus* köjök, mellyet *Louisiánából* (Amerikából) hasonlóképpen nem régen hoztak *Párisba*, még tsak egy lábnyi hosszúságú, és nem a' mérget *Krokolusok* közzé tartozik. Abból a' nemből való, mellyet *Cuvier*, portzogós szemhéjú *Krokodilusoknak* nevez.

Spanyol Ország.

Arról a' Spanyol nagy expeditziórol, melyről már egyszer emlékeztünk, így írnak Madridból Augustus' 8-dikán: —"

„Mindenek arra az expeditzióra függesztettek szemeiket, a' mely Sept. elején készült elevezni Mexikó felé. Azok a' 24 ezer emberek, kikből áll ez a' nagy expeditzió, a' *Gerillások* között 's azon egyéb Regularis Spanyol Regementekből válogattak ki, mellyek az utóbbi Frantzia hadakozásban magoknak oly nagy hírnevet szerzetek. Sok agyuzó és egyéb hadi készületeket raktak hajóra, mellyek között, a' mi igen nevezetes, még *Congrev' Rakrétái* istaltatnak egy különösen ezekkel való bánáshoz tanított ágyúzótsoporttal egygyütt. Az expeditziót néhány Linea, Fregát, 's egyéb hadi hajók fogják elkísérni. A' kereskedők' társasága is néhány jó szállító hajókat állított ki ezen expeditzióra —

Algiriából ellenben azt a' kedvetlen hírt vették vala a' *Kadixi* kereszedők, hogy a' *Dey* hadat hirdetett légyen a' Spanyol kereskedés ellen.

B e l g i u m.

A' *Brüsseli* újságokban egy levele jött ki a' Belgium Catholicus Püspököknek a' Királyhoz, mellyet ők a' Pápa ő Szentségétől hozzájuk érkezett (nem régen a' Magyar Kuriban is kijött) *Pásztori Levélnek* vétele után készítettek és küldöttek ő Felségéhez: —"

„Sire (így szollanak az említett Püspökök a' magok Királyokhoz) *Buzgókodva* siétünk Pápa' ő Szentségének ezen Fő Pásztori Levelét, melly a' Felséged országában találtató Rom. Cath. Szent egyháznak állapotját illeti, Felséged' eleibe terjeszteni.

A' Szent Atya tudunkra adta nekünk ebben azokat a' lépéseket, mellyeket ő Szentsége Felségednél már megtett, kérévén Felségedet, hogy egész erejeszerént kövessen el mindent, Catholicus alattvalói kötelességeiknek, mellyekkel ők a' Felséged' Felséges személye eránt viseltetni tartoznak, az ő azon egyéb kötelességeikkel való meg-egygyeztetésére, mellyet tőlök az ő lelkiesméretek, a' Constituzió által eleikbe szabott eskűvésrenézve, kíván. A' Szent Atya meghív és meg-int ezen levelében minket hogy alázatos és szorgató kérelmeinket egygyesítsük velle, az eránt, hogy Felséged, a' ki azt, hogy a' maga alattvalóinak attyok és jóltévőjök lehet, bizonyosan ditsőségének lenni tartja, közzülök azokat, kik a' Rom. Catholica religiót tartják, és azon kötelességekhez, mellyeket ez ő tőlök kíván, hűségesek, ne engedje abban az állapotban megmaradni, a' melly őket szükségesképpen elidegeniti a' Felséged' országa' nagy ügyének védelmezésétől. —

„Sire! a' Catholica Anyaszentegyház fejének kívánságai, 's a' mi ezen tekintetben való kívánságaink is, annyival inkább megérdémlik a' Felséged' figyelmességét, hogy a' Felséged' alattvalóinak nagyobb része Catholicus; hogy Felséged' valósággal a' hazához és Fejedelmhez, sem egyenesebb indulatú, sem buzgóbb, sem a' szolgálatra készebb és jobb hajlandóságú embereit nem találhatja, azoknál, a' kik religióiknak sarkalatos principiumai mellett fedhetetlenül hűségesek maradnak; és hogy végezetre, a' Szent-Atyának Felségednél való lépései, 's az az ajánlása, hogy Felségedhez Legátust fog küldeni, a' közönséges tsendességnek fenntartására czéloznak, a' mellyet valamint ő Szentsége úgy mi is legbetesebb dolognak tartunk lenni. —

„De ah! kétségkívül úgy terjesztették Felségednek szemei' eleibe a' dolgot, mint ha mi azon iparkodtunk volna, hogy a' Stá-

tus' tsendességét azon határozások által megzavarjuk, mellyeket a' mi Püspöki megyeinkhez tartozó emberek között az ő lelkiismeretjének kormányoztatására kihirdettünk. Ez a' vádoltatás mélyen megkeserített bennünket. Nékünk semmi módunk nem vala Sire, ezen szempillantatig, arra, hogy Felségedet meggyőzhessük a' felől, hogy lépéseinket ezen tekintetben, a' legszentebb és legsürgetőbb kötelesség okozta: hanem már most, minekutanna a' Szent Atya, szorgalmatos megvizsgálás után, minden indító okainkat, 's még azt a' buzgóságot is, mellyel mi az Istennek 's az ő Anyaszentegyházának jusait védelmeztük, ditséri, oly bizodalommal vagyunk, hogy Felséged méltoztatni fog az Anyaszentegyház' fejének ezen nyilatkoztatásában a' mi magunkviselésének megmentetését 's célzásaink' tisztaságát szemlélni, mellyeket a' mi Felséges Monarkhánknak szeméi előtt gyanusokká tenni, oly nagyon iparkodnak. —

„Buzgósággal ohajtván megmútatni Felségednek azt, hogy a' mi szíveinken semmi nem fekszik oly nagyon, mint az, hogy a' Felséged' országának ezen részében a' békeséget és egygyességet fenntarthassuk, valósággal szívbeli örömmel nyultunk azon eszkhöz, a' mellyet nekünk ezen fontos, és ohajtásra méltó célnak elérhelésére nevezve a' Szent Atya jóváll. Tiszteletre méltó Fejünknek szerentséltetésével, 's akaratjával megegyezőleg járulunk tehát Felségedhez, kérvén Felségedet, hogy nyúljon azon megengesztelés' eszközeihez, mellyeket a' Szent Atya maga jóvállott Felségednek, 's a' mellyekben mi is, szívvel szájjal egygyetértünk. —

„Elvárjuk azon parantsolatokat, a' mellyeket nekünk adni, méltoztatni fog Felséged, az eránt, hogy a' Papa' ő Szentsége' kívánságainak legfoganatosabb és legsietőbb telyesítettését elősegélhessük. —

„Legmélyebb-tisztelettel vagyunk, Sire, Felségednek legalázatosabb, legengedelmesebb, és leghüségesebb alattvalói. —”

„Hertzeg Broglie Moritz, Genai Püspök.

„Báró Hirn Ferentz József, Tournayi Püspök.

„Pisani de-la-Gaude, Namur Püspök.

N á p o l y.

Ánglus levelek írják, de más helyekről jött tudósítások még meg nem valóságosították ezt a' hírt, hogy az Északi Amerikai Egygyesült Státusok' Követje *Pinkney*, kinek a' Nápolyi öölbe néhány hadi hajókkal lett megérkezését már megirtuk, azt kívánja a' Nápolyi Országlószéktől, hogy azon Amerikai hajókért, mellyeket ott még a' *Murat*' idejében elfoglaltak és még mind az ideig vissza nem adtak, fizessen 4 millió Dollárokat, mert különben az Amerikai hadi hajók össze-fogják ágyuzni *Nápoly* városát. Ugy látszott azonközben, hogy a' Nápolyi Udvar nem akarja az Északi Amerikai Egygyesült Státusoknak ezen kívánságát telyesíteni, 's a' megtámadtatásnak, mellyel fenyegettetik, hathatósan ellene akar állani. Az öbölben álló Amerikai hadi hajók, mellyek a' várost fenyegetik, ezek: *Washington* 74 ágyuval, *Java* 50 ágyuval, *Constellatio* 38-tzal, és az *Erie* nevű Korvettet A' vezérjek *Commodore Chauncy*.

H a y t i.

Azt írják ezen szigetről, hogy a' Frantzia Biztosok ugyan megérkeztek oda *Pethion*hoz, hogy velle alkudozásra botsátkozzanak: hanem már elbotsátotta őket *Pethion* magától, oly választ adván nékiek, hogy ő a' Frantzia Országlószéknek soha semmi Követjével nem fog semmi alkudozásra bépnei, a' ki tsak egyszermind arra is meghatalmaztatva nem leszen, hogy *Haytinek* függetlenségét megesmérje.

Spanyol Amerika.

Azok az Anglus levelek, mellyek azt irtak vala, hogy az 'insurgensek' vezére *Bolivar Cumana* mellett megverettétvén maga is elesett volna, a' nélkül, hogy azolta ezen dologrol valamit, vagy azt hogy igaz, vagy hogy nem igaz, irtak volna, most ugyantsak ennek a' *Bolivárnak* közlik egy Proklamátzióját, mellyet ő a' múlt Junis' 2-dikán a' maga Fő hadi szállásán *Garupanóban* adott volna ki, melly által ő a' rabszolgaságot az egész *Venezuelai* Respublikában) így nevezi magát a' *Tarra* Firmái új Státus (eltörlötte, de oly feltétel és határozás alatt, hogy magokat minden jó erővel bíró rabszolgák, 14-esztendőstől fogva 60-míg, az ő zászlója' alá adják, 24 órának eltelése alatt. A' kik így tselekedni nem akarnak, azok gyermekeikkel, feleségeikkel 's szülőikkel egyetemben maradjanak rabszolgaságban.

Nem régen említették vala az Amérikai levelek, hogy az Anglus hajókról, a' mellyek valamilyen independens vagy insurgens part mellé kikötnek, nagyon szöknek által a' hajóslegények az Amérikai hajókra. Junis' 1-ső napján irták *Buenos Ayresből*, hogy 20 Anglus hajók között, mellyek akkor a' *Plata*' vizén tartózkodtak, csak egygyiken sem találtatott már egy hajós legény is. Mind elszöktek és az Amérikai prédáló hajókra mentek volt által, a' mellyeken jól fizetik őket. A' *Buenos-Ayresi* kereskedést most egészen az Északi Amérikai Egygysült Státusok bírják. Ezek fegyvert és minden féle hadi készületeket visznek oda az insurgenseknek, 's ezekért mindenféle földi terméseket 's egyéb odavaló szerzeményeket vesznek-el tőlök tserében. Nem keresnek most ezek az insurgens lakosok semmit egyebet, hanem csak olyan eszközöket, a' mellyek nékiek az őket fenyegető Spanyolok és Portugallusok ellen való ellentállásban eszközül szolgálhatnak; az Anglusokkal már majd semmi kereskedést nem folytatnak.

Frantzia Ország.

Mint a' *Lillei* levelekből láthatjuk, a' Frantzia seregeknél eltörlődik a' *Vive!* kiáltás. Azt irták onnét, hogy az odavaló (16-dik) katona osztály' Kommandánsa *Marquis Jumilhac* egy katona parantsola tot adott ki, melyben ezeket mondja: — „Mienk-utánna a' Király a' folyó September' 21-dik napján meghatározta volna, hogy, mivel a' régi katonafenyíték telyességgel meg nem engedi, hogy a' fegyveresen kiállott katonaság akár mi okra nézve valamely kiáltásra vagy valamely egyéb külső jeladásra fokadhasson, tehát a' katonaság semmi e'féle kiáltozást tenni telyességgel még akkor se mérészeljen, mikor ő Felsége, vagy a' Király Familiájából való Princzek magok tartanak mustrát: chezképpest minden Generálisoknak, a' kik valamely fegyveres tsapatot kommandíroznak, szoroson megparantsoltatik, hogy az alattok lévő seregeknék parantsolják-meg, hogy semmi e'féle felkiáltásokra vagy egyéb jeladásokra ki ne fokadjanak, mikor fegyveresen kiállittatva lesznek; mert nem a' sok kiáltozás által kell nekünk a' mi Királyunk eránt viselhető szeretetünket megbizonyítanunk, hanem parantsolatainak pontos tolyesítése 's kötelességeinknek szoroson való bétöltése által.”

A' *Párisi* katona osztály' ítélőszeke előtt most a' Generális *Delaborde*' ügye foly. Az ő Prokurátora legelőbb is az ő nevében talált kifogást. Szokásban van tudniillik, hogy mikor az ítélőszék valamely hünösnek ügyét vizsgálás alá veszi, legelőbb is az a' kérdés fordul elő, hogy valyon, az ítélőszék' eleibe előállittatva lévő személy az-é, a' kinek valósággal elő kellett állani? Ezt identitásnak nevezik a' törvényben. — *Caille*, a' *Delaborde*' Prokurátora, e'képpen okoskodott: — „A' Király' Rendelésében, úgy mond, a' melly tavaly Julius' 24-dik napján kiadatott, 's a' melyben *Delaborde*nak is megneveztétve lénni kelleu^e,

azért hogy ezen katona ítélőszék' eleibe állíttathassék, Laborde nevezet fordul elő. Ígen, de az én oltalmam' alá biztatott személynek neve, nem Laborde, hanem Delaborde. A' De, kimaradhatatlanul hozzá tartozik az ő nevéhez. Meg lehetett volna érperelni Gen. Debellét, ha ő, a' Király 28-dik Juliusi rendelkezésében így fordult volna elő, Belle? — A' bírák meghatározták két órai tanácskozás után, hogy ők a' Delaborde ellen való pert az *identitásnak* (az ő valószínűs névének) meg nem mutatathatása miatt, nem folytathatják.

Tascher de la Pagerie kisaszszony megnyerte a' perét a' Párisi esküttek' ítélőszéke előtt. Elválasztották Hertzeg *Aremberg*-től. Megmútatta, hogy őtet csak a' volt-Császár kenszerítette, annya akarata ellen, arra, hogy a' nevezett Hertzeghez mennyen, de azonban a' valószínűs házasság így sem ment soha tökéletességre. — Mikor vonagatta vagy mentegette magát a' kisaszszony a' Hertzeghez való meneteire nézve, így szollította-meg Bonaparte mérgesen: — Hát kihez akar menni? talám valami Császárra várokozik? — a' melyre azt felelven *Tascher* kisaszszony, hogy ő csak olyant vár valakit, a' kit szeretbet, 's a' kinek *character*e az övével meg-égygyezzék, — tovább is sürgetvén azonközben Bonaparte, hogy kit es mit kíván, így felelt a' kisaszszony: Az atyám' holt tetemeit, úgy mond, és egy passust Amerika felé.

A' *Párisi Monitör* ily nevezetes K. Parantsolatot adott-ki September' 4-dikén: — „Lajos, isten' kegyelméből etc. etc. A' Királyok, a' mi őseink, a' kik egy oly fontos keresménymódját, milyen a' könyvnyomtatás, tisztelessé tenni és buzdítani kívántak, azoknak az embereknek, kik magokviselete 's ezen mesterségnek tökéletesítése által ki mutatákk, ilyen titulust szoktak volt adni: Király' Könyvnyomatója. Ez a' kegyelem, a' törvényeknek szorosabb megtartását és tisztelését kívánja azoktól,

kik azt megnyerhették. Mindazonáltal, tudunkra esett, hogy a' mi Könyvnyomtatónknak Michaud urnak (a' Követek' Kamarája egygyik tagjának, 's a' *Quotidienne* nevű újság' kiadójának) műhelyéből több olyan munkák kérültek-ki, mellyek a' *Constitúcióval* és a' mi Országlásbéli sarhalatos törvényeinkel, ellenkeznek. Egy ilyen könyv ellen most intéztetik a' perindítás; egy másik (az Abbée *Vinson*' munkája), tegnap nyomattatott-el, vagy tiltatott-meg, a' fenytő politziai ítélőszék által. Erre nézve mi, a' mi Politziai Ministerünknek feladására meghatároztuk és meghatározzuk, hogy a' Michaud urnak, mint a' Király' könyvnyomtatójának, adatott' Pátens visszavétetessék. Költ a' mi Tuilleriai kastélyunkban, September 4-dik napján, a' Megtartásnak 1816-dik, Országlásunknak 22-dik esztendejében. — ”

„Lajos.

(A' feljebb említett Abbée *Vilsonra* mondatott büntető ítélet, a' jövő pénteki arkusban fog találtatni).

Annak, a' mit feljebb a' Nápolyi tzikely alatt irtunk, hogy tudniillik az Amerikai hadi hajók réávaló ágyuzással fenyegetnék *Nápoly* városát, meg nem adnak hitelt a' Párisi újságlevelek, azért, így szólnak ezek, hogy nekik későbbi tudósításaik is érkeztek már onnet, a' mellyekben semmi emlékezet nem tétetik ezen dolog felől, és azért is, hogy egy ilyen, népek' törvényével ellenkező tselekedet, úgymint a' pernek az *execution* való kezdése, nem látszik hitelesnek lenni az Amerikaiakról.

A' Departamenteknek Fő városaikba olyan parantsolat ment Párisból, melly által vissza vétettek az előbbeni napokban a' fegyveres seregeknek szaporittatások eránt tétett rendelkezések.

Stájer Ország.

E' folyó hónap 1-ső napján, melly vasárnap' volt, Mariaczellben ötféle ritka inneplés tartatott, ugymint: — Az oda való Plébánus, Esperest, és Superior Pater *Eybel Melchior*, ki a' Felső Stájer Országban lévő Sz. Lambrecht nevű Monostorbéli Benedictinus Pap, innepelte a' mag, a' papi hivatalban eltöltött ötvenedik esztendejét; e' mellett más két, ugyan azon Benedictinus Monostorbéli, és Máriaczelli polgári születésű, *Perdolt Ferdinand*, és *Widerhofer Honorius* nevű Fő-Tisztelendő Atyák legelőször mondottak misét ugyan azon napon. Ezen inneplést megdiszesítette negyedszer az, hogy ugyan azon Sz. Lambrecht nevezetű Benedictinns Monostorból egy más Pap, ugymint Pater *Eybel Gábor*, ki a' fentiszteelt jubiláló Fő-Tiszt. Urnak a' testvére, a' maga azelőtt 50 esztendővel letett szerzetbeli hitét most megújította. Az ezen napi solennitáshoz járult 5-ször az is, hogy egy, a' Mariaczelli Plébaniabeli *Schweighofer* nevű paraszt másodikszeri úgynevezett arany lakodalmattartott, avagy a' maga élete párjával Magdalenával a' házassági életben való 50 esztendőnek eltöltését innepelte. Az ezen napi inneplés azon kezdődött, hogy reggeli 6 órakor, először is *Widerhofer Honorius*, utánna pedig *Perdolt Ferdinand* Atyák tartották a' magok zsenge miséjeket, 's mind a' ketten nyujtottak szüleiknek és testvéreiknek az Ur' Sz. Testét. A' Fő-Tiszt. Jubiláló Papnak a' Máriaczelli papiházból a' templomba való ceremóniás menetele 9 orakor kezdődött, melyet 36, részint helybeli, részint másunnan oda jött papi személyek, és a' helybeli Tanács 's polgárság díszesítettek jelenlétekkal. A' T. Jubiláló Pap előtt ment a' két Primitziáló, mind a' ketten Jubilátus Papok, ugymint Abbé Báró *Hohenrain*, és P. *Eybel Gábor* a' Jubilálónak testvére, nem kü-

lőmben a' két Fő-Tiszt., *Lilienfeldi* és *Sz. Lambrecht* Prélátusok, kik méltónak tartották a' nagy érdemű Jubiláló öreget, hogy segítségére legyenek neki ezen czeremoniában. A' papi sor mellett két oldalról ötven polgári születésű leányok mentek, melly menetel a' papiház kapujánál megindulván, a' helybeli mind két piatzen keresztül, lépdegelt a' templom felé. Ennek az inneplésnek megszemplélésére és abban való szíves részvételre tíz ezer embernél több gyűlekezett vala öszve valamint Stájer-Ország minden környékéről, ugy az Austriai birodalom minden más részeiből is, kik minnyájan az ezen napi köz örömben részesültek. Minekutánna a' processio bément a' templomba, a' Máriaczellai Curatus és Catecheta P. *Stertz Mária*n, ezen ötféle solennitásnak méltóságához alkalmaztatott predikáziót mondott el, melly utánna a' Jubiláló Pap Urtartotta a' nagy Misét, 's a' mellynek végződése utánna P. *Eybel Gábor* tette le a' Sz. Lambrecht Abbás Ur előtt a' szerzetbeli másodikszeri esküvését. Ennekutánna elő állott az oltárhoz a' felljebb említett érdemes házas pár, és a' jubiláló Esperest Ur által, ki először is egy megindító és minden halgatók szíveiket mélyen megható beszédet monda, áldatott meg. E' házas párt 21 gyermekek á unokák követték 's kísérték e' másodszeri tzeremoniás összedatattatásokhoz. A' musika a' három misékhez a' Mariaczelli Organista *Widerhofer József*, és a' Primitziálónak Testvére P. *Widerhofer Honorius* Urak által, kik közzül az utolsó *Preindl* musika Jgazgatónak tanítványa volt Bétsben, eredetiképpen készítettett, és több mint 50, részint Máriaczelli, részint a' szomszéd vidékekről oda jött híres musikusok által tartatott. A' köz megindulás és az örömrzés, melly e' napi tzeremoniából minden jelenlévőkre áradott, kibeszélhetetlen, és a' leg későbbi embernyomnál is fenn marad annak emlékezete.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

B é t s.

Az Alsó Austriai Cs. K. Országlószéknek egy kerülőírása által, melly a' múlt Augustusnak 28-dikán adatott-ki, az Austriai Nemzeti Bankónak 100; 500; és 1000 forintos Notái folyamathoz tétettek (közkézre botsáttattak); 's lefestett mustrái ezeknek, egy magánosan kinyomtatott kerülőírásban, A és B betük alatt, a' közönség' eleibe kifüggesztettek.

Nemzeti Bankó.

A' múlt Augustus' 1-ső napján költ Hirdetésnek 8-dik pontja szerint közönséggé tétetik: hogy az ezen esztendőben Junius' 1 ső napján kiadatott Felséges Pátensnek 9-dik tikkelyében meghatározott, ötven tagokból álló Biztosságnak választása veghez menvén, a' választás, az Austriai Nemzeti ideig való Bankónak Akzionáriusai közzül azokra esett, kiknek neveik itt következnek: Báró *Arnstein* Nathanael Ádám; Ritter *Badenfeld* Károly; *Berger* Thaddé (fiak); *Bogner* Ferentz, Báró *Braun* és a' fia; *Brentani Cimaroli*; *Bruckmann* János, nagy kereskedő; *Beerburgi* Ritter és Udvari Titoknok *Bürgermeister* Coith és a' fia Dániel; Gróf *Mansfeldi Colloredo* Ferdinand; Gróf *Dietrichstein* Josef; Gróf *Dietrichstein* Ferentz; Gr. *Erdödy* Károly; Ritter *Eskeles* Bernard; *Etzelt* Josef; *Frank* és a' társai; *Frauer* és *Fels*; *Fries* és a' Társasága; *Geymüller* és a' Társasága, Ritter J. *J. Geymüller*; Gróf *Harrach* János; Börsebéli Sensál *Hauer*; *Henikstein* és a' Társasága; *Herz* és a' Társasága; *Hippenmeyer* és a' Társasága; Udvari Tanácsos Báró *Kielmansegge* Josef; *Kunz* és a' Társasága; Hertzeg *Lichtenstein* János; *Luchsenstein* Nemes *Hartle* Josef; *Meisel* testvérek; Gróf *Mitrovszky* Aloys; a' *Mölki* fundatzió; *Mül-*

ler Josef; *Müller*, *Bargher*, és *Boltz*; Nagy kereskedő Nemes *Neupauer*; M. J. *Pacher Oswald* és a' Társasága; *Pacher* J. M.; Gr. *Pergen* Josef; Udvari Tanácsos Gróf *Prato-webera* Károly, *Reyer* és *Schlick*; Nemes *Sallaba* Wenzel Josef, Börsebéli Sensál; *Scheidlin* János György; *Schuller* J. G. és a' Társasága; Hertzeg *Schwarzenberg* Josef; *Schmitmer* testvérek; *Stametz* J. H. és Társasága, *Steiner* és Társasága; *Wayna* Josef; ifiabb Gróf *Zichy* Károly Udvari Tanácsos.

Ezeknek gyűlése, melly a' feljebb említett Pátensnek 11-dik tikkelye szerént arra nézve tartatik, hogy a' maga kebeléből tizenkét tagokat válaszon-ki, a' kik egy Cs. K. kineveztetendő Biztosnak egygyüttvaló munkálkodásával a' Bankónak közönséges Regulaztatását-elintézzék, 's Felséges helybehagyás alá botsássák, a' folyó hónapnak 23-dikán délelőtt 11 órakor tartatik a' Nemzeti Bankónak bázában. Költ Bétsben Sept. 13-dik napján 1816-ban. —

Gróf *Nemes Ádám* ideigvaló Bankó Kormányozó.

Ritter *Geymüller* János Henrich ideigvaló Bankóigazgató.

Hornbostel Keresztely György ideigvaló Bankóigazgató.

Magyar Ország.

A' Pesten Sept. 11-dikén költ levelekben ilyen hazai tudósítások találtak: —

Hazánknek Dunántúli Kerülete, hajdan Nemzeti Királyainknak Udvaraik fényeskedtek, most is a' finomabb ízlésnek, és a' nemzeti tsinosodáshoz vonzó munkaszeretetnek jeles példáit mutathatja, Faludi Ferencz, Rajnis József, Ányos Pál, Virág Benedek, Horvát Ádám, Kisfaludi Sándor, Takáts József, Berzsényi Dániel, Kiss János, Horváth András, olly nevek, kikkel Pannónia, mint a' mi korunkbeli jeles és ked-

ves Irókkal méltán ditsekedhetik. De ugyan ezen táj tisztelettel és háladatossággal említheti a' nagy lelkü Maccenasokat is, kik a' tudományoknak és nemzeti nyelvünknek virágzását hathatósan segítik. Tsak a' legújabb tetteket említvén, Nagy Méltóságú Gróf Szécsényi Ferencz Ő Exja, ki azonkívül is a' Nemzeti Bibliothekát valóban Királyi bőkezűséggel neveli, mostanában T. Tudós Rumi Károly Urat a' Monumenta Hungarica nevű historiai gyűjtemény' második részének neki való ajánlásáért 300 forintokkal ajándékozta meg; Nagy Méltóságú Gróf Festetics György ugyan ezen tudós Hazafit, midőn most a' Georgikon Professorságtól bútsút venne, további tudós fáradozásokra serkentvén, ugyan 300 forintokkal ajándékozta meg; — Nagyságos Inkey János, Királyi Kamarás Ur T. Tudós Horvát Ádám Urnak Tétényi Leánka nevű kellemetes munkáját önnön költségén kinyomtattatván az Exemplárokat az Iró Urnak adta; Nagyságos Festetics Antal Királyi Kamarás Ur ugyan azon Irónak tudós historiai munkájának kiadatását magára vállalta. Mellyre nézve Hazánkról örömmel azt mondhatni: Sunt Maccenas, non deerunt crede Marones."

A' jótévőségnek legnagyobb betse, ha allandó. Igy Tekintes Boráros János Ur Szabad Kir. Pest városának öregebbik Senátora, Ns. Pest Vgye Tábla Birája, és a' Nemzeti Iskolák' Directora, az idén is ajándékokkal ébresztette az ifjúságot, Examenek

után 383 Tanulókat érdemeikhez képpest megajándékozván. De nemtsak a' Fő Nemzeti Iskolák' Tanulóit: hanem a' külső városi Nevendékeket is, sőt a' Leány Nevelő Intézetekben lévőket is, hasonló Bőkezűséggel jutalmazta.

A' Palatinusné Ő Császári Fő Hertzegaszszonysága, e' hónap' 10-dikén Budáról, Bétsen által, Schaumburg felé vette útját, édes anyjának meglátására, a' ki ott rosszúl lett. Révay Grófné Ő Excellentiája kísérte-el.

Minthogy számos megvilágosított vakok háladatos tisztelettel emlegetik, 's több világtalanok óhajtván kívánhatják tudni Tekintetes Tudós Tóthpapai János Urnak, Tekintetes Nemes Hont, és Gömör Vármegyék Tábla Biának Hazánkban régóta ismeretes Szem-Orvosnak hol létét: remélnjük tehát, hogy az emberiségnek hasznos szolgálatot teszünk, midőn ezen nagy érdemű Hazafinak Pesten vett lakását újonnan jelentjük. Őtsak e' két esztendő alatt is azon kívül, hogy mindenféle szem nyavalyákat, 's azokkal egybe kaptolt betegségeket számos személyekben szerentsésen meggyógyított, 26 tulajdonképen való vakoknak adta vissza szemeik világát. Melly munkáiban köz háladatosságot érdemel az által, hogy a' szegény sorsuak körül tellyes készséggel ingyen fáradozik. Mellyre nézve jelentjük, hogy lakása Pesten a' Tavasz utzában a' Hat Fehér Lónál vagyon.

Sept. 13-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 321 1/2 forintot.
— egy Császári aranyért 14 fl. 52 kr. — egy Hollandus Aranyért 15 fl. 18 kr.
Sept. 14-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 322 forintot.
— egy Császári aranyért 14 fl. 57 kr. — Egy Hollandus aranyért 15 fl. 19 kr.
Sept. 16 ik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 325 5/8 forintot. —
egy Császári aranyért. 15 fl. 6 kr. — Egy Hollandus aranyért — fl. — kr. adtak —